

**Міністерство освіти і науки України
Донецький національний університет
Економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського**

Навчально-науковий інститут управління та адміністрування

Кафедра фінансів та банківської справи

**IV ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ**

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ
УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

Кривий Ріг – 2019

МОДЕРНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (20 березня 2019 року). – Кривий Ріг: ДонНУЕТ ім. М. Туган-Барановського, 2019. – 141 с.

У збірнику матеріалів Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції розкриваються теоретико-методологічні та практичні засади модернізації фінансово-кредитної системи країни в умовах глобалізації.

Дослідження авторів спрямовано на з'ясування розвитку страхового ринку, фінансів підприємств та фінансового менеджменту, проблем реформування бюджету та міжбюджетних відносин в Україні, інноваційно-інвестиційного розвитку країни, стабілізації фінансово-кредитних відносин та податкової системи, проблем удосконалення фінансових відносин в період соціально-політичних потрясінь, актуальним проблемам сучасного банківництва та удосконалення механізмів управління кредитними ризиками суб'єктів господарювання в умовах кризи, розвитку фінансової теорії та фінансової економетрики, розширення фінансової і валютної інтеграції.

Збірник розраховано на наукових працівників, аспірантів і студентів, усіх, хто цікавиться проблемами розвитку фінансів, банківської справи та страхування в епоху глобалізації.

Організатори конференції та редакційна колегія:

Косова Т.Д. – д.е.н., професор, професор кафедри фінансів та банківської справи Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського

Слободянюк Н.О. – д.е.н., доцент, завідувач кафедри фінансів та банківської справи Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського - координатор проекту;

Неізвєстна О.В. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів та банківської справи Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського;

Гудзь Ю.Ф. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів та банківської справи Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського;

Юнацький М.О. – к.е.н., доцент кафедри фінансів та банківської справи Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського.

Янковський В.А. – асистент кафедри фінансів та банківської справи Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, відповідальний секретар оргкомітету.

Матеріали друкуються мовою оригіналу. Погляди, висловлені в публікаціях, є позицією авторів. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції та їх наукові керівники.

2. Давидова О. Особливості застосування інновацій у розвиток туристичної галузі України / О. Давидова // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. - 2015. - Вип. 7. - С. 65-69. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Ekon_2015_7_11

3. Крупський О.П. Концептуальні засади управління інноваційною діяльністю туристичних підприємств / О.П. Крупський // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Менеджмент інновацій, 2015. - Вип.4. - Том 22. - С.64-71. Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/krupskyj.htm

Сіренко Н.М.,

д.е.н., професор

завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Мікуляк К.А.,

асистент

Миколаївський національний аграрний університет

КЛАСТЕРНИЙ АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЇ АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА

Динамічність розвитку сільського господарства та стрімкі глобалізаційні процеси є передумовою наукового обґрунтування та практичного вирішення проблем забезпечення конкурентоспроможного агропромислового виробництва з інноваційним підґрунтям. Розвиток організації великотоварного агропромислового виробництва забезпечується шляхом застосування механізмів корпоратизації та кластеризації (ґрунтуються на відносинах спільної діяльності).

В умовах сьогодення великотоварне виробництво аграрного сектора забезпечує переважно діяльність аграрних холдингових груп, які за допомогою ефекту масштабу та здатності формувати об'ємні партії товарів, завоювали

провідні позиції у виробництві й експорті малопрацевітких експортоорієнтованих сільськогосподарських культур [3].

Забезпечення конкурентоспроможності та соціальної спрямованості агропромислового виробництва на основі розвитку кластерних систем досліджували у своїх працях вітчизняні науковці, серед яких М. Войнаренко [1], М. Кропивко [2], Ю. Лупенко [3] та ін.

Першість у теоретичних дослідженнях кластерних підходів до організації агропромислового виробництва в Україні належить Національному науковому центру «Інститут аграрної економіки», вченими якого у 1970-х роках під керівництвом І.І. Лукінова детально досліджувалися проблеми агропромислової кооперації і форм господарської інтеграції [2].

Досвід країн ЄС свідчить про істотний вплив кластеризації на підвищення конкурентоспроможності їх економіки. Так, економіка Фінляндії є повністю кластеризованою, економіка Нідерландів розділена на 20 «мегакластерів», у Данії функціонує 29 кластерів, до яких входять 40% усіх підприємств країни, що забезпечують 60% експорту [3]. Близько 60 міждержавних, регіональних, національних, громадських організацій об'єднані в Європейський кластерний альянс, який діє на основі Європейського кластерного меморандуму [3].

Сутність кластерної організації виробництва полягає в обміні з колегами-конкурентами набутими знаннями та досвідом, що значно прискорює взаємне зростання рівня професійної майстерності та продуктивності праці.

Зосереджена на певній території група юридично самостійних, взаємозв'язаних і взаємодоповнюючих фізичних осіб-підприємців, підприємств і організацій для ведення спільної виробничої діяльності має назву кластер (cluster – «скупчення», «пучок», «гроно», «концентрація») [2].

Виробничим кластером є об'єднання взаємодоповнюючих підприємств, організацій і пов'язаних з ними за географічною й функціональною ознаками органів державного управління, наукових установ на засадах спільної діяльності на певній території з виробництва конкурентоспроможної на

внутрішньому і зовнішньому ринках продукції та збільшення фінансових результатів учасників кластера [2].

Учасниками кластерів, крім підприємницьких структур, які формують виробничі ланцюги з виготовлення продукції високої доданої вартості, безумовно, стають наукові установи та освітні заклади, які є носіями нових знань і технологій. Кластери є територіальними виробничими утвореннями, які створюють додаткові робочі місця, виготовляють конкурентоспроможну продукцію та збільшують надходження до місцевих бюджетів, що, у свою чергу, впливає на розвиток територій. Тому органи місцевої влади зацікавлені у їх утворенні та сприяють налагодженню діяльності [1].

В аграрному секторі економіки України поширюється рух зі створення агрокластерів з використанням досвіду провідних країн світу як за ініціативи окремих лідерів-виробників, так і за підтримки Міністерства аграрної політики та продовольства України та проектів міжнародної технічної допомоги [3].

Формування кластерних агропромислових об'єднань є складовою реформування системи управління розвитком агропромислового виробництва в умовах як децентралізації влади, так і євроінтеграції. Це тривалий процес, що реалізовується на засадах стратегічного управління соціально-економічним розвитком територій і виробництв з обґрунтуванням стратегій і програм їх реалізації, спрямованих на використання територіальних і ресурсних переваг [3]. При переході до кластерної організації необхідно посилити організаційну роботу органів управління розвитком агропромислового виробництва і сільських територій на місцях, використовуючи як економічні, так і соціально-психологічні важелі. Зокрема, доцільним є розроблення стратегії і середньострокової програми розвитку агропромислового виробництва спільно з господарюючими суб'єктами за державно-приватного партнерства, що побудована на використанні ресурсів, застосовуючи при цьому кластерні підходи до формування «точок зростання» даних територій.

Література:

1. Войнаренко М. П. Кластери в інституційній економіці : монографія. Хмельницький : ХНУ. ТОВ «Тріада-М», 2011, 502 с.
2. Інтеграція та самоорганізація аграрного бізнесу в умовах децентралізації влади : монографія / Лупенко Ю. О., Кропивко М. Ф., Малік М. Й. та ін. ; за ред. М. Ф. Кропивка, В. В. Россохи. Київ : ННЦ «ІАЕ», 2015. С. 482.
3. Підвищення конкурентоспроможності та соціальної спрямованості агропромислового виробництва на основі розвитку кластерних систем / Лупенко Ю. О., Кропивко М. Ф., Малік М. Й. та ін. ; за ред. М. Ф. Кропивка. Київ : ННЦ ІАЕ, 2013. 50 с.
4. Сіренко Н. М. Концептуальні підходи до формування державної програми реалізації інноваційної моделі розвитку аграрного сектора України [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files/mmi2012_1_234_240.pdf